

Białystok, 23 marca 2021 r.

**PODLASKI URZĄD WOJEWÓDZKI
w BIAŁYMSTOKU
15-213 Białystok, ul. Mickiewicza 3**

PS-VIII.431.3.2021.KM

**Pani
Ewa Katarzyna Grasewicz
Kierownik
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Szudziałowie
ul. Bankowa 1
16-113 Szudziałowo**

Na podstawie art. 186 pkt 3 lit. a tiret 2 i lit. b ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2020r., poz. 821 ze zm.), zwanej dalej ustawą, pracownicy Wydziału Polityki Społecznej Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku:

- 1) Katarzyna Agnieszka Malinowska – główny specjalista (leg. sł. nr 7/2018),
- 2) Edyta Anna Czarkowska-Górska – główny specjalista (leg. sł. nr 20/2016)

w dniach 25-26 lutego 2021 r. przeprowadzili kontrolę Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Szudziałowie (zwanego dalej GOPS, GOPS w Szudziałowie, Ośrodkiem) w zakresie oceny realizacji zadań gminy (własnych i zleconych) wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz zgodności zatrudnienia pracowników z wymaganymi kwalifikacjami określonymi w ww. ustawie, w okresie od 1 stycznia 2020 r. do dnia kontroli (upoważnienie do przeprowadzenia kontroli Nr 1/2021, znak PS-VIII.431.3.2021.KM z dnia 8 lutego 2021 r. wydane z upoważnienia Wojewody Podlaskiego przez Zastępcę Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku).

Akta kontroli, str. 4

Zgodnie z § 13 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 sierpnia 2015 r. w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli (Dz. U. z 2015 r., poz. 1477) ustalenia dokonane w trakcie kontroli opisuje się w wystąpieniu pokontrolnym.

Wykonywanie zadań przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Szudziałowie w kontrolowanym zakresie ocenia się pozytywnie z uchybieniem.

Wyjaśnień w trakcie kontroli udzielała pani Ewa Katarzyna Grasewicz – kierownik GOPS w Szudziałowie oraz asystent rodziny.

Kontrolę wpisano do książki kontroli GOPS w Szudziałowie pod pozycją 1/2021.

Oceny skontrolowanej działalności dokonano na podstawie następujących ustaleń:

PODLASKI URZĄD WOJEWÓDZKI

15-213 Białystok, ul. Mickiewicza 3

Świadczę zgodność z oryginałem

data 26.03.2021 podpis E. Czarkowska-Górska
cpi. specjalista

Na dzień kontroli Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Szudziałowie działał na podstawie Statutu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Szudziałowie, stanowiącego załącznik do uchwały Nr XXX.195.2018 Rady Gminy Szudziałowo z dnia 27 czerwca 2018 r. ze zm. (§ 1 pkt 6 oraz § 5 ust. 1 pkt 4 ww. statutu) oraz Regulaminu Organizacyjnego Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Szudziałowie wprowadzonego Zarządzeniem Kierownika Nr 1.2019 z dnia 25.02.2021 (§ 7, § 14 pkt 3).

Podczas czynności kontrolnych ustalono, że Wójt Gminy Szudziałowo upoważnił Kierownika Ośrodka do prowadzenia postępowań w sprawach z zakresu wspierania rodziny oraz wydawania w tych sprawach decyzji zgodnie z art. 178 ustawy (zarządzenie Nr 202.2018 z dnia 30.01.2018 r.).

Akta kontroli, str. 50

Ustalono, że Ośrodek na stronie internetowej, pod adresem <https://szudzialowo-gmina.pl/index.php/informacje-gops/> (dostęp z 4 marca 2021 r.), umieścił informacje dotyczące możliwości wsparcia rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, ogłoszenie o naborze na rodziny wspierające, dobrego startu (informacje o zasadach przyznawania świadczenia). Powyższe dane zostały również udostępnione na tablicy ogłoszeń w siedzibie GOPS w Szudziałowie oraz przekazywane są przez pracowników socjalnych podczas wizyt w środowisku.

Akta kontroli str. 50

Zgodnie z art. 176 pkt 1 ustawy do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny. Rada gminy uchwała gminne programy wspierania rodziny, biorąc pod uwagę potrzeby związane z realizacją zadań z zakresu wspierania rodziny (art. 179 ust. 2 ustawy). Potrzeby związane z realizacją zadań należy przedstawić w terminie do dnia 31 marca każdego roku składając roczne sprawozdanie z realizacji zadań (art. 179 ust. 1 ustawy).

W toku czynności kontrolnych ustalono, że pierwszy ww. program został przyjęty uchwałą Nr XIV.88.2012 Rady Gminy Szudziałowo z dnia 29 marca 2012 r. na lata 2012-2014. Kolejny gminny program wspierania rodziny uchwalono uchwałą Nr X.55.2015 Rady Gminy Szudziałowo z dnia 30 listopada 2015 r. na lata 2016-2018 natomiast uchwałą Nr III.11.2018 Rady Gminy Szudziałowo z dnia 28 grudnia 2018 r. przyjęto obecnie obowiązujący program na lata 2019-2021.

Obowiązujący Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2019 – 2021 został uchwalony z uwzględnieniem art. 179 ustawy. W trakcie kontroli przedłożono kontrolującym dokument, zawierający potrzeby związane z realizacją tychże zadań na rok 2018, tj. sprawozdanie z Gminnego Programu Wspierania Rodziny przedłożone na sesji Nr XXVI.2018 Rady Gminy Szudziałowo w dniu 13.03.2018 r.

Akta kontroli str. 49

Podczas czynności kontrolnych kierownik Ośrodka wyjaśnił, że w ramach zadania określonego w art. 176 pkt 3 ustawy zapewniano rodzinie przeżywającej trudności

PODLASKI URZĄD WOJEWÓDZKI
w Białymstoku
15-213 Białystok, ul. Żelazna 10A

Świadczym zgodność z oryginałem

data 16.03.2021 podpis E. Podkościelna-Cypta
of. specjalista

2

w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej wsparcie i pomoc asystenta rodziny oraz dostęp do specjalistycznego poradnictwa.

Zatrudnieni w Ośrodku pracownicy socjalni udzielają poradnictwa socjalnego, rodzinnego, m. in. informują o przysługujących świadczeniach oraz kryteriach ich przyznawania, o możliwości skorzystania z pomocy specjalistycznej na terenie gminy i powiatu. Rodzina przeżywająca trudności może uzyskać wsparcie i pomoc ze strony asystenta rodziny. Mieszkańcy gminy mogą skorzystać również ze specjalistycznego poradnictwa:

- prawnego – w każdy piątek, w godz. 9-12, udzielanego przez radcę prawnego zatrudnionego w Urzędzie Gminy Szudziałowo oraz poradnictwa prawnego w Starostwie Powiatowym w Sokółce,
- psychologicznego w każdy trzeci piątek miesiąca, w godz. 14 - 17 udzielanego przez psychologa na ul. Górnej 4a w Szudziałowie, a w okresie pandemii telefonicznie oraz psychologów z PCPR i Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Sokółce,
- pedagogicznego - w godzinach pracy pedagoga szkolnego w Szkole Podstawowej w Szudziałowie i Babikach.

Ponadto szkoły w gminie Szudziałowo, jako instytucje oświatowe, prowadziły szereg spotkań z rodzicami w formie warsztatów i wykładów, mających na celu pedagogizację rodziców, co szczegółowo opisał Kierownik Ośrodka w *Protokole z przyjęcia ustnych wyjaśnień* (str. 47-49 akt kontroli).

Akta kontroli, str. 47-49

Zgodnie z art. 176 pkt 3 lit. b ustawy do zadań własnych gminy należy organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających. Ustalono, że w okresie objętym kontrolą w Gminie Szudziałowo nie ustanowiono rodzin, o których mowa w art. 29 i art. 30 ustawy mimo zamieszczenia, na stronie internetowej oraz na tablicy informacyjnej GOPS ogłoszenia o poszukiwaniu kandydatów do pełnienia funkcji rodzin wspierających.

W związku z nie funkcjonowaniem na terenie gminy rodzin wspierających nie finansowano kosztów związanych z udzielaniem pomocy rodzinie przeżywającej trudności w opiece i wychowaniu dziecka, prowadzeniu gospodarstwa domowego, kształtowaniu i wypełnianiu podstawowych ról społecznych, ponoszonych przez rodziny wspierające (art.176 pkt 4 lit c ustawy).

Akta kontroli, str. 41,47

Gmina Szudziałowo nie prowadzi placówek wsparcia dziennego i nie zapewnia w nich miejsc dla dzieci. W *Protokole z przyjęcia ustnych wyjaśnień* kierownik Ośrodka przedstawił organizację czasu wolnego dzieciom z terenu gminy, którą zapewniają Gminny Ośrodek Kultury Animacji i Rekreacji w Szudziałowie organizując dzieciom koła zainteresowań, rajdy rowerowe, konkursy; Szkoły Podstawowe w Szudziałowie i Babikach, w których prowadzone są zajęcia logopedyczne, korekcyjne i dydaktyczno-wyrównawcze; natomiast świetlica szkolna zapewnia dzieciom zajęcia rekreacyjne i rozwijające.

Akta kontroli str.47

Świadczę zgodność z oryginałem

3

data 16.03.2021 podpis E. Czornikowska-Golsta
gt. specjalista

Kierownik GOPS w Szudziałowie wyjaśnił, że w przypadku, gdy Ośrodek poweźmie informację o rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, pracownik socjalny przeprowadza w tej rodzinie wywiad środowiskowy, na zasadach określonych w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r., poz. 1876 ze zm.) zgodnie z art. 11 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Po przeprowadzeniu wywiadu środowiskowego pracownik socjalny dokonuje analizy sytuacji rodziny, a w razie stwierdzenia konieczności przydzielenia rodzinie asystenta wnioskuje do kierownika ośrodka pomocy społecznej o jego przydzielenie (art. 11 ust. 2 i 3 ustawy). W okresie objętym kontrolą pracownik socjalny nie przeprowadzał wywiadów środowiskowych, gdyż nie zaistniała taka konieczność.

Akta kontroli str. 46,47

W okresie objętym kontrolą, w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Szudziałowie, zatrudniano jednego asystenta rodziny, na podstawie umowy zlecenia, tj. od 01.01.2020 r. do 31.12.2020 r. w wymiarze odpowiadającym ¼ etatu, natomiast od 01.01.2021 do 31.12.2021 r. w wymiarze odpowiadającym 1/6 etatu. W 2020 r. Ośrodek korzystał z dofinansowania w ramach „Programu asystent rodziny na rok 2020” i otrzymał dotację w kwocie 425 zł na wypłatę jednorazowego dodatku dla asystenta rodziny.

Akta kontroli str. 46

Stwierdzono, że osoba zatrudniona na stanowisku asystenta rodziny posiada wykształcenie wyższe na kierunku pedagogika (art. 12 ust. 1 pkt 1 lit. a ustawy) oraz spełnia warunki, o których mowa w art. 12 ust. 1 pkt 2-4 ustawy.

W ramach zlecenia asystent zobowiązany jest do wykonania czynności polegających na świadczeniu usług wchodzących w zakres obowiązków asystenta rodziny uregulowanych ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Kierownik Ośrodka, w protokole z przyjęcia ustnych wyjaśnień oświadczył, że praca asystenta rodziny nie jest łączona z wykonywaniem obowiązków pracownika socjalnego, ani że asystent rodziny nie prowadzi postępowań z zakresu świadczeń realizowanych przez gminę (art. 17 ust. 3 i 4 ustawy).

Akta kontroli str. 46

Z wyjaśnień kierownika Ośrodka wynika, że Gmina Szudziałowo tworzy możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystenta rodziny, zgodnie z art. 176 pkt 2 ustawy.

W aktach osobowych asystenta znajdują się dokumenty potwierdzające jego udział w szkoleniach przez cały okres zatrudnienia m. in. „Rola Asystenta rodziny i jego zadania w świetle nowelizacji ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej” (05.02.2019 r.), „Profilaktyka uzależnień i zachowań ryzykownych młodzieży” (21.03.2019 r.), „Tworzenie planu pracy z rodziną oraz planu pomocy dziecku”(10.04.2019 r.), „Terapeuta środowiskowy-praca z dziećmi i młodzieżą”(18.01.2021 r.). W roku 2020, z powodu sytuacji epidemiologicznej, asystent nie korzystał ze szkoleń.

Gmina Szudziałowo, w okresie objętym kontrolą, nie finansowała podnoszenia kwalifikacji przez asystenta rodziny, zgodnie z art. 176 pkt 4 lit. b ustawy, ponieważ asystent rodziny jest zatrudniony na tym samym stanowisku równocześnie w MOPS w Sokółce, gdzie

WŁASNY URZĄD WOJEWÓDZKI
w Białymostku
ul. Miłocińskiego 3

Stwierdzam zgodność z oryginałem

data 16.03.2021 podpis E. Grabowska - Górska
gf. specjalista

4

podnosi swoje kwalifikacje. Jednocześnie Kierownik GOPS oświadczył, że w budżecie ośrodka przewidziane są środki na szkolenia dla asystenta rodziny.

Akta kontroli str. 41, 42, 45

Kierownik GOPS w Szudziałowie przedłożył kontrolującemu *Wykaz rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny w okresie podlegającym kontroli*. Z udostępnionej dokumentacji wynika, że w okresie objętym kontrolą z pomocy asystenta rodziny korzystało łącznie 5 rodzin. Z 2 rodzinami zakończono pracę: 29 czerwca 2020 r. z powodu zrealizowania celów zawartych w planie pracy z rodziną oraz 26 listopada 2020 r. z powodu zmiany miejsca zamieszkania przez rodzinę. Ustalono, że liczba rodzin, z którymi asystent rodziny w tym samym czasie prowadzi pracę w okresie od:

- 01.01.2020 r. do 29.06.2020 r. wynosiła 5

- 30.06.2020 r. do 26.11.2020 r. wynosiła 4

(przy czym, w przypadku zatrudnienia asystenta w wymiarze odpowiadającym ¼ etatu, limit wynosi 3 rodziny),

- 27.11.2020 r. do dnia kontroli wynosiła 3

(w przypadku zatrudnienia asystenta w wymiarze odpowiadającym 1/6 etatu limit wynosi 2 rodziny).

Stwierdzono, zatem że przekroczono limit rodzin przypadający na jednego asystenta, określony w art. 15 ust. 4 ustawy.

W celu usunięcia stwierdzonej nieprawidłowości Kierownik GOPS w Szudziałowie przedłożył kontrolującemu aneks Nr 1 z dnia 25.02.2021 r. do umowy zlecenia nr 13.2020 z dnia 31.12.2020 r., z którego wynika, że od 25 lutego 2021 r. czynności asystenta są wykonywane w wymiarze odpowiadającym ¼ etatu. W związku z powyższym odstąpiono od wydania zalecenia w omawianym zakresie.

Akta kontroli str. 22

Podczas kontroli sprawdzono akta losowo wybranych dwóch rodzin objętych pracą asystenta rodziny (Rodzina I – poz. 3 i Rodzina II – poz. 4 wykazu rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny w okresie podlegającym kontroli).

Z analizy przedłożonej dokumentacji dotyczącej pracy ze wskazanymi rodzinami wynika, że pracownik socjalny, po powzięciu informacji i pisemnej prośbie z Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej (w przypadku obydwu rodzin) na podstawie przeprowadzonego w rodzinach wywiadu środowiskowego (rodzina I -19.12.2018 r, rodzina II - 15.11.2019 r.) oraz po dokonaniu analizy sytuacji rodziny, wskazał na konieczność przydzielenia rodzinom asystenta rodziny i wnioskuje do kierownika Ośrodka o jego przydzielenie (rodzinie I – 31.12.2018 r., rodzinie II – 25.11.2019 r.).

Kierownik Ośrodka wyraził zgodę i przydzielił asystenta Rodzinie I - 02.01.2019 r., Rodzinie II - 01.12.2019 r.

Każda z rodzin pisemnie wyraziła zgodę na współpracę z asystentem (Rodzina I – 19.12.2018 r., Rodzina II – 25.11.2019 r.). Zgody opatrzone podpisem rodziny oraz pracownika socjalnego.

Stwierdzam zgodność z oryginałem

5

26.03.2021 r. *[Podpis]*
gt. specjalista

Po sporządzeniu diagnozy rodziny asystent opracował plany pracy z rodziną (rodzina I - 15.03.2019 r., rodzina II - 14.02.2020 r.) oraz jego aktualizację (rodzina I - 16.03.2020 r., rodzina II - 02.06.2020 r.). Plany pracy zawierały dane biologicznych rodziców, osób znaczących, dzieci, instytucji współpracujących z rodziną, sytuacja mieszkaniowa rodziny, zdrowotna, finansowa, podejmowane działania, terminy, osoby odpowiedzialne, przewidywane efekty, podpisy rodziny, asystenta, pracownika socjalnego.

Plany pracy i aktualizacje opracowano we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikiem socjalnym, zgodnie z art. 15 ust. 1 ustawy (na dokumencie widnieją podpisy rodziny, asystenta rodziny oraz pracownika socjalnego).

Asystent, co pół roku sporządzał okresową ocenę sytuacji rodziny, o której mowa w art. 15 ust. 1 pkt 15 ustawy i przekazywał ją kierownikowi Ośrodka (w przypadku rodziny I - 16.09.2019 r., 16.03.2020 r., w przypadku rodziny II - 02.06.2020 r. W ocenie zawarto dane rodziny, dane asystenta, datę sporządzenia, opis sytuacji rodziny przed objęciem asystenturą, cele współpracy z rodziną, zadania wykonane z rodziną i na jej rzecz oraz osiągnięte efekty, wnioski i uwagi.

Asystent rodziny dokumentował pracę z rodziną w *Karcie kontaktu asystenta rodziny*, która zawierała dane rodziny, datę, liczbę godzin, podjęte działania, podpis asystenta i podpis rodziny. Pracę z rodziną asystent prowadził w miejscu jej zamieszkania, o czym mowa w art. 14 ustawy.

Z wyjaśnień Kierownika Ośrodka wynika, że w okresie objętym kontrolą, w ramach realizacji zadania, o którym mowa w art. 15 ust. 1 pkt 17 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, asystent sporządził jedną opinię do sądu o rodzinie objętej wsparciem.

Asystent, zgodnie z art. 15 ust. 1 pkt 18 ustawy współpracował z różnymi jednostkami i instytucjami, tj. kuratorem sądowym, pracownikiem socjalnym, co odnotował w *Karcie kontaktu asystenta rodziny z instytucjami*.

Kierownik GOPS w Szudziałowie w *Protokole z przyjęcia ustnych wyjaśnień* przedstawił realizowane przez asystenta rodziny pozostałe zadania, o których mowa w art. 15 ustawy.

Akta kontroli str. 43,44

Zgodnie z art. 10 ust. 4 ustawy praca z rodziną jest prowadzona także w przypadku czasowego umieszczenia dziecka poza rodziną. Kierownik Ośrodka wyjaśnił, że zadanie to nie było realizowane, ponieważ w okresie kontrolowanym, w Gminie Szudziałowo, nie było dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej.

Akta kontroli str. 45

Ustalono, że w okresie podlegającym kontroli nie było przypadków objęcia rodziny wsparciem asystenta na podstawie art. 8 ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. z 2020 r., poz. 1329), ponieważ, jak wyjaśnił Kierownik Ośrodka, nie wpływały do niego wnioski o podjęcie przez asystenta rodziny koordynacji wsparcia, o której mowa w ww. ustawie.

Urząd Gminy Szudziałowo
ul. Mickiewicza 3

zawierającym zgodność z oryginałem

6

Data 26.03.2024
Podpis E. Czuchra - Ciosta
gf. specjalista

Kierownik Ośrodka w *Protokole z przyjęcia ustnych wyjaśnień* poinformował, że asystent rodziny w związku z wykonywaniem zadań, na podstawie art. 16 ust. 1 pkt 1 ustawy korzystał z prawa wglądu do dokumentów, będących w posiadaniu ośrodka pomocy społecznej.

Asystent rodziny nie występował do właściwych organów władzy publicznej, organizacji oraz instytucji o udzielenie informacji, w tym zawierających dane osobowe, niezbędne do udzielenia pomocy rodzinie m. in. do sądu czy szkoły.

Asystent rodziny przedstawiał właściwym organom władzy publicznej oceny i wnioski zmierzające do zapewnienia skutecznej ochrony praw rodzin, tj. sporządził jedną opinię do sądu rejonowego (art. 16 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy).

Asystent rodziny nie korzystał z prawa do poradnictwa, które ma na celu zachowanie i wzmocnienie jego kompetencji oraz przeciwdziałanie zjawisku wypalenia zawodowego (art. 16 ust. 2 ustawy), ponieważ nie zachodziła taka potrzeba oraz z ochrony przewidzianej dla funkcjonariuszy publicznych (art. 16 ust. 3 ustawy), ponieważ nie wystąpiła taka konieczność.

Z *Protokołu przyjęcia ustnych wyjaśnień* wynika, że Gmina Szudziałowo nie realizuje zadania określonego w art. 176 pkt 5 ustawy, ponieważ w okresie kontrolowanym nie zaszła taka potrzeba.

Zgodnie z art. 176 pkt 6 ustawy Ośrodek sporządza sprawozdania rzeczowo-finansowe z zakresu wspierania rodziny i przekazuje je Wojewodzie Podlaskiemu z zastosowaniem systemu teleinformatycznego. W okresie objętym kontrolą sprawozdania przekazano zgodnie z § 3 ust. 1 rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18 lutego 2016 r. w sprawie sprawozdań rzeczowo-finansowych z wykonywania zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej (Dz. U. z 2019 r., poz. 1195), tj.:

- za okres od 1 lipca 2019 r. do 31 grudnia 2019 r. – 7 stycznia 2020 r.,
- za okres od 1 stycznia 2020 r. do 30 czerwca 2020 r. – 2 lipca 2020 r.,
- za okres od 1 lipca 2020 r. do 31 grudnia 2020 r. – 7 stycznia 2021 r.

Dane w sporządzanych sprawozdaniach są zgodne z danymi udostępnionymi kontrolującym.

Kierownik Ośrodka oświadczył, że na terenie gminy nie jest prowadzony monitoring sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej (art. 176 pkt 7 ustawy), ponieważ w okresie kontrolowanym nie było takich rodzin. Do każdej rodziny przeżywającej powyższe trudności został skierowany asystent rodziny.

Zgodnie z art. 179 ust. 1 ustawy, w terminie do dnia 31 marca każdego roku wójt gminy składa radzie gminy roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawia potrzeby związane z realizacją zadań. W trakcie kontroli ustalono, że kierownik

Świadczenia zgodność z oryginałem 7

data 16.03.2021 podpis I. Ciochowska Cioste
gs. gpe polska

Ośrodka nie złożył rocznego sprawozdania, zaś potrzeby związane z realizacją zadań z zakresu wspierania rodziny za 2019 r. przedstawił w sprawozdaniu z realizacji gminnego programu wspierania rodziny za rok 2019, przedłożonym na XI sesji Rady Gminy Szudziałowo w dniu 10 marca 2020 r.

W dniu 1 marca 2021 r. do Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku wpłynął dokument pn. *Sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny za 2020 r.* Z wyjaśnień Kierownika GOPS w Szudziałowie wynika, że ww. sprawozdanie zostanie przedstawione na najbliższej sesji Rady Gminy Szudziałowo, która planowana jest na dzień 30 marca 2021 r. W ocenie kontrolujących, w przedłożonym sprawozdaniu zawarto opis realizacji przez gminą zadań własnych z zakresu wspierania rodziny, o których mowa w art. 176 ustawy oraz uwzględniono potrzeby związane z realizacją zadań oraz potrzeby. Wobec powyższego, odstąpiono od wydania zalecenia pokontrolnego w przedmiocie sprawy.

Akta kontroli str. 23-38

Do zadań zleconych z zakresu administracji rządowej realizowanych przez gminy należy wykonanie zadań wynikających z rządowych programów z zakresu wspierania rodziny. W związku z powyższym na podstawie art. 187a ust. 1 ustawy, Rada Ministrów określiła w rozporządzeniu z dnia 30 maja 2018 r. szczegółowe warunki realizacji rządowego programu „Dobry start” (Dz. U. z 2018 r., poz. 1061, ze zm.). Ustalono, że w Gminie Szudziałowo postępowanie w sprawie świadczenia dobry start prowadzone było w jednostce organizacyjnej gminy, w której prowadzone są postępowania w sprawie świadczenia wychowawczego, tj. GOPS (§ 8 ust. 2 pkt 1 ww. rozporządzenia).

Ustalono, że realizacją zadań z zakresu świadczenia dobry start w roku 2020 zajmował się kierownik oraz pracownik na stanowisku inspektora.

Kontrolującym przedłożono zarządzenie Nr 56.2019 Wójta Gminy Szudziałowo z dnia 16 lipca 2019 r. w zakresie upoważnień pracowników Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Szudziałowie:

- Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Szudziałowie do prowadzenia postępowań w sprawach świadczenia dobry start, a także do wydawania w tych sprawach rozstrzygnięć, w tym decyzji administracyjnych oraz przekazywania informacji o przyznaniu świadczenia,
- Inspektora Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Szudziałowie do prowadzenia postępowań w sprawach świadczenia dobry start, a także do wydawania w tych sprawach rozstrzygnięć, oraz przekazywania informacji, o przyznaniu świadczenia.

Akta kontroli str. 40,41

Podczas kontroli analizie poddano losowo wybrane akta 5 spraw o ustalenie świadczenia dobry start: wniosek nr 11 (data wpływu 2 lipca 2020 r.), wniosek nr 42 (data wpływu 30 lipca 2020 r.), wniosek nr 77 (data wpływu 10 sierpnia 2020 r.), wniosek nr 99 (data wpływu 17 sierpnia 2020 r.) i wniosek nr 138 (data wpływu 26 sierpnia 2020 r.). Wnioski nr 11 i 42 złożono w formie elektronicznej, natomiast wnioski nr 77, 99, 138 w wersji papierowej.

Stwierdzam zgodność z oryginałem

8

data 26.03.2021 podpis E. Charkowska - Górska
gł. specjalista

Z przedłożonej dokumentacji wynika, że:

1. Skontrolowane wnioski Ośrodek rozpatrzył pozytywnie (z wyjątkiem wniosku nr 42, gdzie na jedno dziecko wydano decyzję odmowną).
2. W aktach spraw znajdowały się poprawnie wypełnione wnioski, zawierające elementy wskazane w § 10 ust. 4 ww. rozporządzenia.
3. Spośród sprawdzonych akt, w 3 przypadkach przyznano świadczenie dobry start na jedno dziecko, w 1 przypadku na dwoje dzieci i w jednym na pięcioro dzieci. Łącznie przyznano świadczenia dla 10 dzieci/lub osób uczących się do 20 roku życia, uczniów szkoły podstawowej.
4. Ośrodek dopełnił obowiązku wynikającego z § 10 ust. 6 rozporządzenia, tj. w dniu 15 lipca 2020 r., 4 sierpnia 2020 r. i 10 sierpnia 2020 r. przesłano do wnioskodawców informację o przyznaniu świadczenia na wskazany we wniosku adres poczty elektronicznej natomiast, 21 sierpnia 2020 r. i 14 września 2020 r. sporządzono informację o przyznaniu świadczenia dobry start na której widniały podpisy o jej otrzymaniu.
5. W każdym sprawdzanym przypadku, wypłatę świadczenia zrealizowano zgodnie z terminami określonymi w § 29 rozporządzenia. Przysługujące świadczenia wypłacono odpowiednio 24 lipca 2020 r., 26 sierpnia 2020 r. (trzy wnioski) oraz 25 września 2020r.
6. Weryfikacji danych wnioskodawcy (w tym dzieci) w rejestrze: PESEL, CBB dokonała osoba, posiadająca upoważnienie Wójta Gminy Szudziałowo do prowadzenia postępowań w sprawie świadczenia dobry start.

Z danych przekazanych przez GOPS w Szudziałowie w sprawozdaniu SDS-G za 2020, przekazanym w dniu 07.01.2021 r. (§ 34 ust. 1 ww. rozporządzenia) wynika, że do GOPS w Szudziałowie wpłynęło 178 wniosków o ustalenie prawa do świadczenia dobry start, w tym 70 wniosków złożonych za pomocą systemu teleinformatycznego. Do Ośrodka nie wpłynęły wnioski o ustalenie prawa do tego świadczenia w związku ze sprawowaną opieką naprzemienną. Ponadto, nie wydano decyzji w sprawie nienależnie pobranych świadczeń, oraz nie pozostawiano wniosków bez rozpatrzenia. Wypłacono 283 świadczenia na łączną kwotę 84 900 zł. Na wynagrodzenia i inne środki osoby realizującej zadanie związane ze świadczeniem dobry start przeznaczono nie mniej niż 80 % dotacji otrzymanej na koszty realizacji programu, zgodnie z § 33 ust. 5 ww. rozporządzenia. Wydatki na realizację świadczenia dobry start w 2019 r., w tym koszty jego obsługi finansowano wyłącznie z dotacji celowej budżetu państwa.

Z ww. sprawozdania wynika, że nie wydawano decyzji odmawiających prawa do świadczenia dobry start a zadanie związane z realizacją programu dobry start realizowała jedna osoba. Natomiast, jak wyjaśnił Kierownik Ośrodka w protokole z przyjęcia ustnych wyjaśnień (sporządzonym 26 lutego 2021 r.), program dobry start faktycznie realizowały dwie osoby. Wydano również jedną decyzję odmawiającą prawa do świadczenia dobry start (z dnia 10.08.2021 r.)

Świadczam zgodność z oryginałem

26.03.2021 r. E. Ciołek - Górska
gt - specjalista

Stwierdzono, że dane przekazane przez Kierownika Ośrodka podczas kontroli, nie są zgodne z danymi w sporządzonym sprawozdaniu, co mogło skutkować nieścisłościami w zakresie, jakości przekazanych danych.

Akta kontroli str. 40

Z Protokołu z przyjęcia ustnych wyjaśnień wynika, że wójt Gminy Szudziałowo (lub upoważniona przez niego osoba) nie sprawował nad GOPS w Szudziałowie kontroli, o której mowa w art. 28a ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Akta kontroli str. 40

Za stwierdzone uchybienie odpowiedzialny jest kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Szudziałowie. Przyczyną stwierdzonego uchybienia było niewłaściwe stosowanie przepisów rozporządzeniu w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu „Dobry start.”

Mając na uwadze powyższe oceny i uwagi zaleca się:

- I. Przekazywanie danych w sprawozdaniach resortowych z zakresu realizacji rządowego programu „Dobry start” w systemie CAS, zgodnie ze stanem faktycznym jednostki.

Jednocześnie wnosi się o przesłanie do Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku kopii dokumentu do wglądu, poświadczającego złożenie w terminie do dnia 31 marca br. Radzie Gminy Szudziałowo sprawozdania z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny za rok 2020 (np. wyciąg z protokołu sesji). Termin realizacji – 2 miesiące.

Na podstawie § 14 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 sierpnia 2015 r. w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli informuję, że przysługuje Pani prawo do zgłoszenia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego na zasadach określonych w art. 197d ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

W przypadku nieskorzystania z powyższego prawa, należy w terminie 30 dni powiadomić Wojewodę Podlaskiego o sposobie i terminie realizacji zaleceń pokontrolnych.

Podpisy kontrolerów:

Katarzyna Agnieszka Malinowska - główny specjalista *dm*

Edyta Czarkowska-Górska - główny specjalista *ECamg*

Z-ca Dyrektora Wydziału
Polityki Społecznej

[Signature]
Małgorzata Czyżewska-Worobiej

Stwierdzam zgodność z oryginałem

10

26.03.2021
E. Czarkowska-Górska
gt. specjalista